

SÜMEG ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyilt tér sora 1 korona.</p>
---	--	--

Pápa—készthelyi vasút.

— Még egy cikk. —

Lapunk f. évi július 29-iki számában írtunk e vasútról. Cikkünket a *Pápai Lapok* egész terjedelmében közölte, avval a megjegyzéssel, hogy a tervet szívesen fogadják, tőlük telhetően támogatják, de az ukki összeköttetést is kívánják, hogy a Muraköz is Pápához csatoltassék.

Erre a kívánságra az a megjegyzésünk, hogy a Boba—csáktornyai vasúttal ez az összeköttetés Pápának már megvan. Annak, hogy ez a vonal Ukba bekanyarodjék tehát már azért sincs értelme mert a sümegi és az ukki állomás között csak 7 km távolság van. Ellenben az általunk ajánlott vonallal Pápa egyenes összeköttetést nyer Készthellyel és Kanizsával s ezzel új nagy terület járhat Pápa érdekébe.

Ennyit megjegyzésül.

Most pedig visszatérünk a Pápa—Sümeg—készthelyi vonalra.

Első cikkünkben csupán általánosságba tudtunk rámutatni a vasút életrevalóságára, mert konkrét adatok nem álltak rendelkezésünkre. Most alkalmunk van néhány olyan forgalmi adatot közölni, amelyek minden szépszóznál fényesebben hirdetik, hogy ez új vasút, ha megépül, életrevaló vál-

lalat lesz. Előttünk van a Dunántuli helyi érdekű vasút részvénytársaságnak 1905-ről szóló XVI. évi üzleti jelentése, ebből közöljük mint e vasút melletti érveket, a következő főbb adatokat:

Pozsony-Ujváros személyforgalma 207.446 utazó, teherforgalma 96.807 tonna.

Sümeg és a Bazaltbánya együttes személyforgalma 51.159 utazó, 89.121 tonna.

Tapolca személyforgalma 35.951 utazó, teherforgalma 21.333 tonna.

Jánosháza személyforgalma 46.025 utazó, 17.826 tonna.

Csáktornya személyforgalma 33.837 utazó, 7.758 tonna.

Ukk személyforgalma 14.633 utazó, teherforgalma 778 tonna.

Ezek az adatok fényesen dokumentálják, hogy Sümeg a Dunántuli helyi érdekű vasutak forgalmában erős második helyet foglal el s hatalmas teherforgalmával döntően esik bele a jövődelmezőség serpenyőjébe.

Az új vasúttal ez a forgalom bizonyosan megsokszorozódik, mert általa a mi ipari vállalatunk üzeme, amelyek a forgalmat biztosítják, jóval megnagyobbodik. Hisz most is évről-évre fejlődnek. Sőt ezek mellett új vállalatok is keletkezhetnek, amelyekre természeti föltételek megvannak.

Nem akarunk ismétlésekbe esni, azért nem hozzuk föl azokat az adatokat, amelyek szerint Sümege kívül oly népes községek, mint Készthely, Zalaszentő, Csabrendek, Káptalanfa, Devecser stb. mekkora forgalmat biztosítanak az új vasútnak s ennek életrevalóságára és virágzására megdönthetetlen alapot nyújtanak. E tekintetben legyen szabad említett első cikkünkre irányítani a figyelmet.

A sümegi közönséghez azonban még intézünk néhány szót.

Nekünk életérdekünk, hogy ezt a vasutat bármi áron, bármi fáradtsággal és áldozattal is megteremtjük. Nem szabad megengednünk, nem szabad eltünnünk, hogy két szék között a pad alatt maradjunk. Ámde ha ezt a vasutat is elszalasztjuk, mint annak idején a csáktornyai összeköttetést, amelyet összetett kézzel bambán elmulasztottunk, akkor neked, szegény Sümeg, örökre beföllegzett.

Szólunk hát tihozzátok, férfiak, akik hangadók vagytok s kérve-kérünk beneteket: lépjetek sorompóba, keressetek összeköttetést a többi község vezető embereivel és teremtsétek meg ezt az új vasutat, míg nem késő. Mert ha ismét a nyakunkra engedtek jobbról-balról új vasúti vonalakat, akkor e vonalak pályatestébe elföldelik Sümeg egész jövőjét, ahonnan ki nem

Pásztortűz.

Hallgattunk.

A szőke leány fehér ruhája
Halvány vöröses fényel ragyog . . .
A lenyugvó nap sáppadt sugára
Csókot lehel
Aranyhajára . . .

A pihegő leány leheletét
Altató szellő kapkodja el . . .
Haladunk lassan, nesztelen,
Félig lehunyt szempillával
A virágszönyegen . . .

Csend . . .
Susogó árnyak űzik hajtják
A szívnek édes vágyait . . .
Halkan, lopva, észrevétlen
A megfélemezés mámore
Meglebbenti szárnyait . . .

Nem vesz erőt más hatalom
Az üdvözítő varázslaton . . .
E fenséges csendben
Önfeledten
. . . Egy esők csattant el
A néma ajakon . . .

Régen volt.
Mennyi küzdelem, csalódás,
Milyen kevés szeretet;

Mennyi tanulság, önvád, bánat
Tarkította
Azóta az életet . . .

De ez a kis fény,
Amit e csók gyújtott:
Gyopár a sziklák bércein . . .
Féhéren, tisztán fölötté ragyog
Az élet szétzúzott emlékein . . .

Mint pásztortűz
A láthatatlan homályban,
A csendes, néma pusztaságban . . .

Ifj. Matskássy József.

Végrendelet.

Testemet ajánlom az anyaföldnek, lelke-
met az Úristennek.

Minden pillanatban bekövetkezhető végó-
rámm nem talál készülétem . . . várom!

Ami kevés jót cselekedtem, ami sok rossz-
szat elkövettem, ami hasznosat tenni elmu-
lasztottam, nem a sorsnak tulajdonítom,
hanem ama saját elhibázott ballépésemmek,
hogy . . . megházasodtam.

Ha a halál kaszájával felém suhint, sze-
mébe nevetek, mert nem lesz bő aratása.
Letarol az élet mezejéről egy elérett kalászt,
de szerte hullott magvaiból új élet csirázik.
Tehát lényegében nem semmisülök meg,

csakis rossz csontjaimból lesz egy marék
homok, melyet néhány évtized múlva egy sze-
relmes kőműves legény malter alakjában
egyik sümegi sarokház falához csapkod.

Epen mivel nem tudhatom, szükségesnek tartom,
itt ezt az árnyékvilágot, szükségesnek tartom,
hogy most mondjam ki végső akaratomat,
amikor még ép elmével, minden befolyástól
menten tehetem.

Talán nevetségesnek is látszik, hogy én
végrendelet írásához ültem le. Hiszen sem-
mim sincs, ami vagyonnak mondható.

De mégsem akarok anélkül meghalni,
hogy néhány darab ingóságom jövődöbeli
örökösét meg ne nevezzem. Értékük csekély
ugyan, de azért fogadják tőlem az én sze-
retve tisztelt jóbarátaim e tárgyakat úgy,
mint egy igazi őnzetlen jóbarát soha el
nem muló szeretetének és tiszteletének zá-
logát.

Hagyom pedig régi feneketlen boros kor-
sómát örök letéteményként megőrzés végett
Darnay muzeumának.

Szépen szóló, édes hangú, lágy csengésű
fülelmélet s egyéb értéktelen ingóságaimat
az én kedves Krisztinkovich barátomnak ha-
gyományozom, hisz méltóbb kezekre úgysem
bizhatnám.

Ha pedig halálom óráján mécses lámpám-
ban az olaj még teljesen ki nem égett volna,
az esetre adassék át a mécses Sümeg váro-
sának, s borongós őszi estén gyűjtassék
meg a mécs annak főuccáján, had mond-

assa majd a jövő századoknak semmiféle potentátja sem.

Sorompóba hát fiaitok, unokáitok érdekében! Különben azok elhagyják majd apáik fészket s bizony bucsuzóul nem az áldás szavait árasztják reátok!

Gabonarakár szövetségek.

Nálunk Magyarországon is kezdenek érdeklődni a gabonarakárszövetségek intézménye iránt. Németország, mely e téren vezető Európában, ma már 176 gabonarakárszövetséggel működik, melyek az 1902. évben 3 1/2 millió métermázsza gabonát értékesítettek, körülbelül 50 millió márká értékben.

Darányi Ignác, minisztersége első idejében foglalkozott e kérdéssel, állami támogatással kiküldte Laehne Hugót, most országgy. képviselőt Németországba, hogy az ott létesített szövetségeket tanulmányozza és tanulmányáról számoljon be a magyarországi gazdaságnak. Laehne könyvet adott ki érdekes útiról és kiváló szakszerűséggel számol be e nagyfontosságú intézményről.

A könyvből megtudjuk, hogy Németországban maga az állam is nagyban fölkarolja a gabonarakárszövetségeket. A támogatások kiinduló pontját az 1896. évben hozott porosz gabonarakárszövetségi törvény alkotja, mely szerint a porosz országgyűlés 3 milliót adott gabonarakárszövetségek felállítására. 1897-ben újra 2 millió márkával járult a bajorországi raktárak felállításához. Szászországban szintén 5 millió márkát bocsátott a kormány rendelkezésre, azzal a meghagyással, hogy Szászországban is állítsanak fel gabonarakárszövetségeket. Így Baden is több ezer márkával járult ily intézmények megteremtéséhez.

A gabonarakárszövetségek első sorban a gabonatermés minőségére emelőleg hatnak, mivel a szövetségi raktárban a tagok gabonáját osztályozzák, ezzel őket serkentik a jobb minőségű gabona termelésére.

Hogy mily gazdaságos a gabonarakárszövetségek felállítása, mutatja az is, hogy amikor Getreidemarkt címmel gabonakereskedési irodát létesítettek, oda egy orosz kivitel cég hirtelenséggel 40.000 rubelt fizet be s akinek saját bevallása szerint egy félmillió rubel tiszta jövedelme van. Ez az iroda a szövetségnek árúiról, minőségéről, mennyiségéről és értékéről jelentést tesz. Híreit

a német vasutaktól, Amerikából, Olaszországból, Magyarországból, de általában a kontinens és a világ minden részéből kapja. Tiszviselők kivonatolják a lapok közgazdasági híreit, melyekből a cég a gabonarakárszövetséget nyer.

Németországi szövetségek olcsó kamatláb mellett nyerne hitel. Különben a hitel kiegészítésére szolgál a Porosz Központi Szövetség Pénztára, ez eddig 75 millió márkát bocsátott rendelkezésre a szövetségek hitelére.

A szövetségek nagy apparátussal dolgoznak. Pl. konstátáltatott, hogy a mezőgazdák bizalmát fokozatosan szerezte meg s ez hovatovább több ily intézményt teremt.

A szövetségek biztos vevő és egyben segítőtje is a gazdáknak. A tagok szorult helyzetükben segítséget várhatnak és nyerne tőle.

Egyben a takarékosagra is neveli a kis gazdát, mert az ilyen szövetségi tagnak nem kell keresni a piacot, a szövetséget pedig akkor árulja el a gabonát, mikor annak ára van és akkor fizet, mikor a gazda megszorul pénz dolgában.

Nem szükséges bő okolását adni e gazdasági tényezőnek, tisztán arra szorítkozunk, hogy Németország gazdasági fellendülésére nagyban befolyt a gabonarakárszövetségek felállítása és ha majd Magyarországon kezdet fog az agrarizmus a merkantilizmussal és a szövetségek felállításával az iparnak is elég ereje lesz, hogy a termőmagot ipari vállalatoknak feldolgozza, úgy itt is bizalmat fog kelteni az eszme és gazdasági nehéz helyzetünkön segíteni fog a gabonarakárszövetségek intézménye is.

Jóslásokba nem bocsájkozunk. Egy azonban bizonyos, hogy szövetségi szakkörök most már állandóan napi rendben tartják a gabona értékesítő szövetségek eszméjét. Már eddig is tudunk gyakorlati sikereket felmutatni. Főleg az Országos Központi Hitelszövetség jár elől, de általában gazdasági körökben sokat beszélnek és terveznek az intézmény létesítése érdekében.

A gabonarakárszövetségek felállításával nem akarunk redontani a gabonakereskedőkre. Ellenkezőleg. A gabonarakárszövetségek szolid gabonakereskedőkkel keresni fogják az összeköttetést.

Ha az állam ad olcsó kamattal hozszi lejárati kölcsönt és ad a vasuti állomások mellett ingyen telket és iparvágányt, úgy próbaképpen be lehetne vezetni a kisebb szövetségek felállítását, főleg vidéki kereskedelmi központokban, hol pedig mezőgaz-

gasági hitelt szolgáló takarékpénztár nincs, ilyet létesíteni és evvel a vidéki gabonarakárszövetséget és annak fiókjait szoros kapcsolatba kell hozni és hogy a gabonarakárszövetségeknek személyzete egész évben elfoglalva legyen, célszerű kurrensebb gazdasági cikkekkel áruaktárt létesíteni.

Pontos szociális kérdés ez! Kívánatos, hogy az eszmével mentől nagyobb körben foglalkozzunk!

A háziyúl tenyésztése.

Az ételmi szerekben, különösen a fő táplálékban, a húsban olyan szertelen drágaság van, amilyenről pár év előtt álmodni sem mertünk. Henrik francia király azt óhajtott, hogy minden vasárnap tyúk föjjön a francia paraszt fazekában. Ma Magyarországon ott vagyunk, hogy a legfő sátoros ünnepeken se kerül tyúk a fazékba. Hetek telnek el, míg egy kis birkahús kerül falusi parasztnak asztalára, mert állatait, kapván érte nagy pénzt, siet eladni, maga meg megelégszik növényféle eledellel. A tejhaszna sem táplálja ma népünket, mert annak tápláló ereje a tejszövetségek által külföldre jut.

Nagy nemzetgazdasági baj lehet következménye, mert a silány táplálkozás egyenesen népünk munkabíró erejét dönti meg.

Nagy szolgálatot tesz hát az, ki népünk számára új egészséges, tápláló és amellet olcsó szerről tud gondoskodni. E tekintetben jó példát adnak a nyugati államok — a háziyúl tenyésztésében. Ez a hasznos állat nyugaton ma már nagy és fontos szerepet játszik az alsóbb néposztályok táplálásában. Nincs háztartás, ahol a háziyúl ott nem szerepelne a napi ételrendben. Sőt rendes étel a vendéglők étkeklapján is. Emellet prémje igen sokféle célra felhasználható. Evvel egész kolóniák foglalkoznak, amelyek a háziyúl gerezdjét drága ragadozó állatok prémjévé dolgozzák föl, magyarán hamisítják s ezt szinte művészi színvonatra emelték. Bőrért ezenkívül mint timárarut is földolgozzák s ekként értékesítik.

Eme hasznánál fogva az angolok, franciák, belgák, hollandok, németek nagy becsben tartják a háziyulast s tenyésztésével nagyban foglalkoznak. Franciaországban pl. Mahlich P. számítása szerint évenként átlag 200 millió koronára rúg az az összeg, amelyet a háziyúl tenyésztése produkál.

Nálunk a háziyúl tenyésztése éppen nem alkot gazdasági ágat. Mert azt a szörványos

hassák el a jó sümegiek: »hogy volt egy este a XX. században, amidőn Sümeg város uccája ki volt világítva.«

Ezzel végeztem is volna ingóságaimmal, de hállára vagyok kötelezve Sümeg minden egyes polgára és polgárnője iránt. Tehát fogadják szíves lélekkel tőlem — szívből jövő jó kívánságaimat.

Kívánok pediglen az alatt általam megnevezett Uraknak, Urnőknek és Egyesületeknek, névszerint: Dervarics Viktornak: »rántott csirkét, sült malacot és egy icipici Amort.«

Löb Ernőnek: »egy havi pihenést.«

Zombory Andornak: »türelmes házigazdát és sok hitelezőt.«

Mesterházy vendéglősnek: »két józan pincért.«

Fürst János drnak: »gyakori szalmaövegységet.«

Guttman Hugó drnak: »egy pakli kártyát és szavazati jogot.«

Éles szerkesztőnek: »tulipános nyakravalót.«

Kóssa gyógyszerésznek: »arany órát, arany láncot s bájos mosolyt.«

Epstein Ödönnek: »tabakóval permetezett szőllőt és parfume-ös hölgyet.«

Mojzer Imrénnek: »savanyú vizet.«

Kazár Manónak: »nagyobb házi függetlenséget, kisebb papucskormányt s egy acél pengéjű oltókést.«

Malomsokynak: »Csendes résztvétel a nagyvendéglő üveg éttermének felavatásában.«

Ereké pénztárnoknak: »tenor hangot.«

Özv. Sugár Jákónának: »páros életet.«

Németh Bözsinek: »verseinek kiadását és türelmes olvasóközönséget.«

A sümegi Kisfaludy kaszinónak: »Kossuth sérleget.«

A polgári önképzőkörnek: »jobb világítást s köpő-csészéket.«

A vöröskereszt egyesületnek: »a szept. 2-iki mulatsághoz jó időjárást, fess táncosokat s gavallér felülfizetőket.«

Az új ipartestületnek: »nagy sikert és szép jövőt.«

Végso napjaimban nem feledkezhetem meg magáról Sümeg városáról sem: »áldja meg az Isten 77 egyesületét. Fordítsa Bánfi bátyám hegyelnökünk kegyes tekintetét siralmas állapotban levő járhatatlan s közveszélyes hegyi utainkra. Legyen a fejlődésnek induló városunknak villamos világítása és vízvezetése, de egyelőre készítsen csak néhány szenny- és esővíz levezető csatornát.«

Ez az én végrendeletem!

Ha halálommal valakinek fájdalmat okozok — bocsásson meg — amennyiben pedig a hátramaradottak hagyatékommal és jókívánságaimmal megelégedve nem lennének: appelláljanak ellene.

En már akkor halott leszek, pihenek csendesen, ők pedig mint élők tovább küzdenek és szenvednek. Amen!

Kelt Sümegben, 1906. aug. 25.

Bolygó Barnabás.

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle radio-activ

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél és székszorulásban szenvedőknek. Csodálatos gyógyerejét az igmándi víz rádium-tartalmának köszöni, amely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve, miért is bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel. Főszéküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban Kapható: Sümegben Kálmán kereskedésében és minden jobb gyógyszerár és fűszerüzletben. Kis üvegben 30 f., nagy üveg 50 f. — Az egyedüli természetes keserűvíz, mely kis üvegben is kapható.

tenyésztést, amely egyes istállóban a jász-
lak tövében huzódott meg, éppen nem mond-
hatjuk rendszeres tenyésztésnek. Nem is
mint hasznos állatot tartották a közönséges
tarka-barka házinyulakat, mint inkább a gyer-
mekek játékszeréül. Mikor azután a gazda meg-
únta a falak megrongálását, hamarosan túl
adott rajtok. Akik mégis sportszerűen, haszonért
tenyésztették, azok pedig nem tudták kellő-
képpen értékesíteni s ráfizettek.

Lassan-lassan azután egész előítélet fej-
lődött ki e házinyullal szemben s ma már
az a csekély tenyésztést is, amelyik azelőtt
volt, megszüntették gazdáink.

Pár évvel ezelőtt végre, Andrássovich
Gézának és több szakíró-társának sikerült
bizonyos érdeklődést kelteni a házinyul
tenyésztése iránt. A gazdasági lapokban
közölt cikkek mellett különösen említett
szerzőnek a házinyul tenyésztéséről kiadott
szakkönyve tett hasznos szolgálatot. A földmi-
velésügyi és a vallás- és közoktatásügyi
miniszter is ráirányítottak e könyvre a
figyelmet. Amaz a nép, emez pedig a tanítói
szakkönyvtárak figyelmébe ajánlotta e mű-
vet, hogy annak segédelmével a házinyul
tenyésztését olyan mezőgazdasági ágazattá
emeljék, amelyet külön mezőgazdasági terü-
let nélkül is haszonnal üzhet bármelyik
falusi, sőt városi lakó is.

A vallás és közoktatásügyi miniszter
körrendeletében a következőket írja:

„A házinyul okszerű tenyésztésével csekély
befektetés mellett aránylag a lehető legna-
gyobb haszon érhető el, úgy a piaci értéke-
sítésnél, mint a házi fogyasztásra szükséges
hús termelésénél. E közvetlen haszon a ter-
melő jólétét célozza ugyan, de közvetve a
nemzeti vagyonszűkülés szempontjából is igen
figyelemreméltó, mert a házinyul és termékei
évenként átlag két és fél millió korona ér-
téket hozhatnak be a külföldről, éppen ezért
kívánatosnak tartom gazdasági szempontból,
hogy a házinyul okszerű tenyésztése Magyar-
országon mennél elterjedtebb legyen.

A tenyésztés módjait, az értékesítési
díjazásokat Andrássovich Géza m. kir. gaz-
dasági intező (Budapest, II., Erőd-ucca 8.)
műve kimerítően ismerteti. Ára 2 K.

A könyv immár a második kiadásban
jelent meg, ami használhatóságának bizo-
nyítéka.

Ismerteti a külföldi tenyésztés állását,
szaktekintélyek nézeteit, majd közli azokat a
gyakorlati fogásokat, amelyekkel a házinyul
tenyésztését elsajátítani lehet.

Mi magyarok sok jobban-rosszban követ-
jük a külföldet. Kövessük a házinyul meg-
felelő fajtájának tenyésztésében is. Ha azu-
tán ez az új gazdasági ág általánossá válik,
akkor népünk egészséges táplálására és új
iparágak megteremtésére számottevő ténye-
zőt kapunk benne s ezáltal hatalmas ered-
ményeket érhetünk el.

Forgács.

Mostanában volt a közoktatásügyi
miniszterium kebelében szaktanácsko-
zás, amely megállapította a népis-
kolák államotásának 1906/7. va-
lant az 1907/8-iki rendjét. Vajjon
közte van-e a sümegei iskola? Nem
hiszük. Lapunk július 22-iki számának
Késedelem című vezércikkében sür-
gettük, hogy tegyenek lépéseket az
államosítások dolgában. Tettek is!
A bizottság gyűlést tartott. A jegyző-
vel személyesen hozatta el a tantelvi-

gyelőségtől az iratokat. Azután mgint
gyűlést tartott, hogy küldöttséggel
kérk meg a miniszteriumbeli embere-
ket az államosítás dolgában. Van te-
hát két jegyzőkönyv. Most már megint
nyugodtan alhatunk Jó éjszakát!

*

Ha csak tulipán köllött a magyar-
nak, van benne része bőven. Az élel-
mes osztrák fölhasználta a tulipán-lá-
zat s valóságosan elárasztotta az
országot tulipános áruval. Először ha-
misította a tulipán virágot és a ma-
gyar most büszkén hordja keblén és
nyakravalóján. Azután ráfőstötötte az
áruccikk milliőira. A képes lapon, a
kézelő és inggombon, az üvegpoháron,
a cserép bögrén, a kartonon, a haris-
nyán, a selymen, a vásznon, tárcán,
tálon, tányéron s jó ég tudja mi min-
denen ott vöröslök a magyar tulipán,
csakúgy vakúl tőle a magyar. S mivel
a virág divatos, veszi boldog, boldog-
talan.

Elértük hát, hogy a tulipánnal szinte
új osztrák iparágat is teremtettünk,
hizlaljuk vele a gonoszindulatú só-
gort.

Tulipános multságokat azonban ren-
deznek szerte az országban. Ott bizo-
nyosan a sok valcer, polka, mazurka
mi a csoda táncok között a cigányok
elhuzzak a Tulipán csárdást is. És a
boldog magyar belebeledít:

— Hej, sose halunk meg.

Ez a magyar élehetlenség.

De én mégis azt mondom: meg-
élünk.

Mert rendületlen az én hitem a nem-
zet életében. Új generáció lesz a mai
léha, könnyelmű helyett s ez majd
diadalra juttatja a magyar tulipánt.

Bárd.

Állatdíjazás.

A m. kir. földmívelésügyi minisztérium és
e Zalavármegyei gazdasági egyesület támo-
gatásával a Sümegevidéki gazdakör Türijén a
vásártéren f. évi szeptember 18-án délelőtt
9 órától kezdődőleg tenyészállatkiállítást ren-
dez. Ezen a sümegei és zalaszentgróti köz-
gazgatási járás összes nagy és kisbirtokosai-
nak tenyészállatai kiállíthatók. Kisgazdák
feltétlen becsü állatai a következő díjakat
nyerhetik: I. csoport. *Bikák*: 1. díj 50 K,
2. díj 30 K, 3. díj 25 K, 4. díj 15 K. II. cso-
port. *Tehenek*: 1. díj 50 K, 2. díj 30 K, 3. díj
25 K, 4. díj 15 K. III. csoport. *Növendékek*
(üszök s bikaborjúk): 1. díj 50 K, 2. díj
30 K, 3. díj 25 K, 4. díj 15 K. A községi
bikák gondozói 4 díjban 10—10 K jutalmat
kapnak. Nagyobb birtokosok arany és ezüst-
oklevelet nyerhetnek. A kiállítani szándéko-
zók a kiállítandó állatok számát, fajtát és
nemét alulírott titkárnál szept. 16-ig jelentsék
be. Kérjük a t. gazdákat, hogy állataikat
minél nagyobb számban kiállítani s ekként a
kiállítás sikerét előmozdítani sziveskedjenek.
A sümegevidéki gazdakör nevében hazafias
üdvözléssel:

Hayden Sándor elnök, Étes Károly titkár.

— **Kérelem.** Az alábbi kérelmet lapunk
olvasóinak szives jóindulatába ajánljuk. Ado-
mányokat lapunk szerkesztősége is elfogad
s rendeltetési helyére juttat. Így hangzik:

1906 augusztus hó 16-án három jóraváló
és legszegényebb zalamihályfai iparos: Kiss
János, Kozma Károly és Rindermojer Ignác
leégett.

A szegény leégették felebaráti segítségre
vannak szorulva, ennélfogva alulírottak fel-
kérk az emberbarátokat, sziveskedjenek se-
gítségét nyújtani a szegény leégettéknek.

Legszerényebb adományokat is köszönet-
tel fogad és azokat a *Sümege és Vidéke* hir-
lapban nyugtázza.

Kérjük az adományokat a zalamihályfai
plébániára kegyeskedjenek küldeni.

Zalamihályfán, 1906. augusztus 17-én,

Forintos Géza dr.

Kiss Boldizsár

elnök.

alelnök.

Gergyesi F.

Lohonyai Elek

penztáros.

ellenőr.

Kalcsics Iván dr.

Fischer Jakab

biz. tag.

biz. tag.

H I R E K.

— **Szent István.** Augusztus 20-án szent
István napján a középületekre és a magán-
házakra tűzött nemzeti zászlók jelentették,
hogy az első a nagy, a szent király emlék-
ünnepét üljük. A plébánia templomban
tartott szent misén, amelyet Horváth Mihály
káplán végzett, nagy közönség vett részt.
Mise után Sümegei Gyula kegyesrendi tanár
tartalmas és szép beszédben fejtegette szent
István vallásos és hazafias erényeit, példa-
képül tárta ezeket a hívek elé. A szent be-
szédet is nagy közönség hallgatta, áhitatos
figyelemmel.

— **Személyi hír.** Lóczy Lajos dr. bu-
dapesti és Cholnoky Jenő dr. kolozsvári
egyetemi tanárok geológiai tanulmányutjukon
f. hó 23-án Sümegere érkeztek. Megjárták a
fehér köveket, a sarvali bazaltbányát, hol
földtani tanulmányokat végeztek. A jeles
tudósok Darnay Kálmán vendégei voltak.

— **Kinevezés.** A földmívelésügyi minisz-
ter Bükkel János erdészt, boldogult Bükkel
Antal sümegei erdőmester fiát a nagyatádi
járás erdőgondnokságának vezetőjévé ne-
vezte ki.

— **Katonai kinevezések.** A király
Vértessy Ivánt honvédhadnaggyá, a honvé-
delmi miniszter Kisfaludy Károlyt és Zob
Elemért honvédhadapród-tiszthelyettesé ne-
vezte ki.

— **Eljegyzés.** László Viktor kaposvári
mülakatos eljegyezte Scheiber Lipót helybeli
mészgyáros kedves leányát, Melaniet.

— **Magyar név.** Kernovits Alojzia és
Paulina Ágnes hosszúperesztegi jánosházai
lakosok családi nevüket *Tarjánra* magyarosít-
tották.

— **Meghívó.** A következő meghívót kap-
kaptuk: A Sümegevidéki Vöröskereszt-Egye-
sület 25 éves fennállásának megünneplésére
szeptember 2-án d. e. 10 órakor a sümegei
lövőtársulat termében diszkozyűlést tart.
Az ünnep rendje: 1. D. e. fél 9 órakor
gyülekezés a felsőleányiskolában. 2. 9 óra-
kor hálaadó istentisztelet a plébániatemp-
lomban. 3. 10 órakor diszkozyűlés a lövőtár-
sulat termében. a) Szózat. b) Elnöki meg-
nyitó. c) Ünnepi beszéd, elmondja Németh
János plébános. d) Az egyesület 25 éves
története, írta és felolvassa Vértessy Béláné.
e) Zárszó, Bánfi Alajos társelnöktől. f) Him-
nusz. 4. D. u. 5 órakor tombola játék,
utána tánc a lövőkertben. A tombolára
belépő díj személyenkint 1 K. Tombola-jegy

Bécs, III. l.,
Kronsteiner Károly Hauptstrasse 120.

Cs. k. oszt. szab.

Magy. kir. szab.

Homlokzat-festékek.

Viharmentes, mézben oldható, épületek mázolására,
19 árnyalatban, kútoja 24 fillértől feljebb,
1 kilo elegendő 10 négyszögmeternek kétszeri mázolására.

Mosható mázolások
ugymint zomanc, homlokzatfesték, száraz és lapidonfesték, pép-
nemű, 50 árnyalatban, vízben mosható, egyszeri bevonásra fed,
színét nem hagyja.

Költségár négyszögmeterenként 5 fill. Meglehető siker.
Kimerítő prospektusok és mintalapok ingyen és bérmentve.

20 fillér. Az ünnep tiszta jóvödelmét jótékony célra fordítják.

— **A sümegvidéki gazdakör** választmánya Hayden Sándor elnök vezetésével tartott gyűlésén a türjei állatkiállítás folyó évi szeptember 18-ra üzte ki. A kiállítást a vásártéren tartják. A helyi előmunkálatok végzésére Hayden Sándor elnök vezetésével Horváth Gellért kormányzó, Heffler Ferenc, Zdrávy Árpád, a községi jegyző és bíróból álló bizottságot kérte meg a választmány. A bíráló bizottságot Hayden Sándor elnök, Pinter Lajos alelnök, Balhauer Ottó, Semetke József, Sümegi Tivadar, Solyomy Tivadar, Malatinszky Lajos, Horváth Gellért, Heffler Ferenc, Zdrávy Árpád, Kazár Manó, Viosz József, Lázár József, Lohonyai Elek, Dancs András, Kiss Antal és Kis Boldizsár tagokból alakította meg. A kiállításról bővebb értesítést a kifüggesztett fölhívások nyújtanak. Károlyi Sándor gróf szobrára 10 koronát szavazott meg a kör. Többrendbeli leirat és jelentés tudomásul vétele után Éles Károly titkár indítványára a választmány elhatározta, megkéri az anyaegyesületet, hogy a borfogyasztás adójának eltörlése, vagy legalább nagyobb csökkentése érdekében a kormányhoz és a képviselőházhoz kérelmet intézzen.

— **Felülfizetés.** A sümegi iparos ifjúság egyesületének f. hó 20-án tartott táncmulatásán felülfizettek: Eitner Zsigmond 10 K, Eitner Jenő, Fürst János dr. 5—5 K, Orbán István 2 K 80 f, Steiner Simon, M. Kossa Gusztáv, Würzburger Sándor, Eisenstädter Mór, Béliéky Jánosné, Paulinyi József, 2—2 K, Klein Mór, Márkus Ignác, Mesterházy Sándor, Magyar Zsigmond, Geiger János, Urr Pál, Máthé Antal, N. N., Ifj. Tóth József, Urr János, Tóth Gyula, Kovács Zsigmond 1—1 K, Fazekas Gyula, Vadász Adolf 60—60 f, Mattersdorfer J., Brand Adolf, Weisz Izidor, Violányi Gergely, 50—50 f, Szele Kálmán, Keszler Pál 40—40 f, összesen 50 K 80 fillér. A szíves felülfizetők fogadják e helyütt is az egyesület hálás köszönetét.

— **Beiratás.** A helybeli áll. reáliskolában a tanulók felvétele szeptember 1., 2. és 3-ik napján délelőtt 9—11 és délután 3—4 ig az igazgatói irodában történik. A beíráskor fizetendő 11 K; a tandíj 36 korona, amely összeg négy egyenlő részletben is lefizethető. Jó előmenetelű s magaviseletű szegénysorsú tanuló tandíjmentességben részesülhet; díjtalanul könyveket kaphat használatra. A segítő egyesület 15 szegény tanulót havi 2—2 K segítésben részesít. — A javító, felvételi s magánvizsgálat augusztus hó 30. és 31-én lesz. Jelentkezni kell az igazgatónál 31-én d. e. 8 órakor. A mult tanévi bizonyítványt el kell hozni. *Kellemen Károly dr. igazgató.*

— **Jóslat.** A *Magyar Paizs* lapírtásunk jósolja, hogy Sümegen villamos világítás lesz. Vajjon hányadik században teljeseedik be érdemes lapírtásunk eme jóslata? A XX-ikban alig.

— **Vásár.** Folyó hó 24-én tartott bertalannapi országos vásárunk igen silány volt. Kevés marhát hajtottak, alig ütötte meg az ezer darabot. Eladásra 700 darab került. A zsidóvásár is kicsiny volt, kevés néppel.

— **Állami ménlövésár.** Zalaegerszegen szeptember 13-án lesz az állami ménlövésár. Ezen fogják a följajlott lovakat megszemlélni s esetleg megvásárolni.

— **Szöllőbirtokosok figyelmébe.** Mindazok a szöllőbirtokosok és bortermelők, kik a boritaladó kedvezményre igényt tartani óhajtanak, akár ki vannak egyezve, akár nincsenek, a folyó évben remélhető termésüket legkésőbb f. é. szeptember hó 15-ig

Sümeg község elüljáróságánál annál is inkább bejelenteni el ne mulasszák, mert későbbi bejelentések tekintetbe nem vehetők és bortermésük megadóztatásánál az italdó árszabás alkalmazandó.

— **Hirdetmény.** A helybeli szolgabírói hivatal az iskolai év kezdetén a következő üdvös rendeletet intézte a községek elüljáróságához:

Bár az iskolai beiratkozások dolgában az előbbi évekhez képest javulás mutatkozik, mégis még igen gyakori eset, hogy az iskolai év küszöbén a szülőknek, gyámoknak vajmi kevés gondjuk van arra, hogy gyermekeik, gyámoltjuk az iskolába az iskola hatósága által megállapított beiratási időn belül beirattassanak. Sokszor megtörténik említettek hanyagsága miatt, hogy a gyermekek csak hetek múlva iratnak be, sőt ha beirattak is, még heteken keresztül csak hébe-korba vagy egyáltalán nem járnak be rendszeren.

Miután az illetén mulasztások, hanyagságok a tanulás rendjét súlyosan zavarják s csak az ártatlan iskolaköteleseknek vannak kárára, azok a törvény szelleme értelmében meg nem törhetők s ha mégis elkövetetnek, a törvény kellő szigorával megtorlandók.

Mínél fogva a 20311/1876. szám alatt kiadott m. kir. miniszteri rendelet 1. és 2. §-ai alapján a községi elüljáróságokat felegymileg leendő felelősségre vonás terhe alatt szigorúan utasítom, hogy községeikben a beiratási idő tartamát, a tanítás kezdetét a legszélesebb körben azon hozzáadással tegyék közhírré, hogy a tanítási idő alatt minden iskolaköteles kivétel nélkül pontosan beirattassék.

A mulasztó szülők a községi elüljáróságok által az 1868. évi XXXVIII. t. c. 4-ik §-a értelmében kivétel nélkül fognak büntettetni. Sümegen, 1906. évi augusztus hó 25-én.

Karácsony, szolgabíró.

— **Termés.** A földmivelésügyi miniszter f. hó 18-án közölte az ország terméséről szóló statisztikát. E szerint buza 51,6, rozs 13,7, árpa 14,5, zab 12,6, kukorica 41,1, burgonya 57,5 millió q várható termést ad. A jelentés megyék szerint ismerteti a holdankint való termést. Közöljük belőle a Zalaegerszegi vonatkozó adatokat: buza 6,57, rozs 6,10, árpa 6,85, zab 6,54, kukorica 8,90, burgonya 53,60 q remélhető termést ad holdankint.

— **El Amerikába!** Szívfacsaró jelenet folyt le f. hó 18-án a sümegi vasúti állomáson. Szárföldi (Meleg) István sümegi lakos feleségével együtt indult ki Amerikába. Négy gyermekük kikísérte őket az állomásra s ott apjukat, anyjukat átölelve, szívtépő hangon kértek, könyörögtek ne menjenek, ne hagyják itt őket. Hasztalan! A jegy megvolt, az utlevél megvolt, menniök kellett. Nagy lelki fájdalommal keltve szálltak föl a szülők a vonatra, azután — töff! töff! megindult a vonat s zakatolva vitte a két kivándorlót tova. Töff! töff! minden hangja súlyos pörölyütés az itt hagyott gyerekek szívében. Most öreg anyjuk gondolja a négy gyermeket, akiknek éleik szülei s mégis — árvák!

— **Erszénydobók.** Egy szegény ajkai öreg sváb súlyos kárát vallotta könnyen hívőségének. Eljött a sümegi bertalannapi vásárra. Máté Antal vendéglős istállójában szállt meg két ismeretlen paraszti ruházatu emberrel. Az egyik szoba állott vele s megtudta, hogy lovat akar vásárolni. Rögtön ajánlotta, hogy a sümegi plébánosnál tud egy pár jó eladó lovat, jutányosan megszerzi. Az öreg hajlott a szóra, már reggel 5-kor fölkeltek s megindultak a lóvételre.

Az uccán egyszercsak egy erszényt találtak. Pár perc mellett ott termelt a másik jómadár s rátámadt az öregre, hogy ő találta meg az erszényt. Az öreg elővette erszényt, igazolás végett. A csizmájában van, kiállított rá az idegen s evvel huzta le az egyik lábáról a csizmát. Azután elragadta erszényét, a Ramassetter uccán elsiettek, fölkapnak egy kocsi s Keszthely felé elvágattak. A kárvallott ember sírva jelentette az esetet a csendőrségnek.

— **Sertésorbánc.** Terjed ez az állapot, tegség. Most meg *Dabroncon* lépett föl. A gazdák oltassanak!

— **Földoldott község.** Csabrendeken a lépfene megszűnt. A községet a zár alól földoldották.

— **Finom vendég.** *Vendég:* Szép a libamája?

Pincér: Remek.

Vendég: Hát finom kevert kompót van-e?

Pincér: Igenis, kérem ássan.

Vendég: Francia salátát kaphatok?

Pincér: Parancsára kérem.

Vendég: Hát akkor hozzon egy garnírozott lipait.

— **Enyhítő körülmény.** *Nagysága:* Róza, úgy látszik maga az én ruhámat viselte mialatt távol voltam.

Szobaleány: Igenis, de csak vasár- és ünneppnapokon.

— **Női kereskedelmi tanfolyam Zalaegerszegen.** A vallás és közoktatásügyi minisztérium megengedte, hogy Zalaegerszegen az állami felső kereskedelmi iskolával kapcsolatosan az 1906—1907 tanévben női kereskedelmi tanfolyam szerveztessék. Ebbe oly növendékek vétetnek föl, kik a polgári vagy felsőbb leányiskola negyedik vagy a felső leánynevelőiskola második osztályát sikerrel végezték, avagy megfelelő előképzettségüket a magyar nyelvből, számtanból, és földrajzból felvételi vizsgálatlalt igazolják.

Felelős szerkesztő: **Éles Károly.**

Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

Szükségeiteket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-u.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

BÓDIS IGNÁC épület- és butorasztalos. Széchenyi-u.

BÖHM PÁL divatáru-kereskedő, vászongyári raktár.

DARNAY KÁLMÁN vas- és fűszerkereskedő. Gazdasági gépek raktára. Régiségtár.

FEJES LAJOS, hentes és kocsmáros. Árpád-u. 156. sz.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Mosó-u.

GRÓF JÓZSEF épület- és butorasztalos, koporsóraktár. Árpád-ucca.

GRÓF TIVADAR órás- és aranyműves. Kossuth-Lajos-ucca.

GRUNFELD J. férfi és angol női szabó, nagy választéku szövetraktár.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-ucca 454 sz.

HERCZIG BALINT épület- és butorasztalos, sírkoszoru, érc- és fakoporsó dús választékban. Városháza-ucca 593 sz.

RÉTAY ÉS BENEDEK

oltárépítő és templomberendezési műintézete, egyházi szerek és zászlók gyára, elvállal templomok teljes berendezését, felszerelését, kifestését és kikövezését.

Budapest, IV., Váci-utca 59. sz.

JANKÓ ÁRPÁD úri és női cipők. Márkus-féle Áruház mellett.

JOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Epstein-ház.

KELL JENO hárkocsitulajdonos és borügynök. Mihályfai-ucca 82. sz.

KLAFFL LAJOS épület- és butorasztalos, Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár.

KLEIN MÓR pék üzlete. Hazai sörök raktára.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és korezmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KRAJCZÁR GYÖRGY épület és butorasztalos. Arc- és fakoporsó, sirkoszoru raktár. Árpád-ucca 146. sz.

LUKÁCS GÁBOR férfi szabó. Árpád-ucca

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kossuth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

NOVÁK SÁNDOR mézeskalácsos és vaseri henger-műmalom liszteladása. Deák Ferenc-ucca 112. sz.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth ucca

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacsere. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sirkóraktár. Árpád-ucca.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka kereskedése, harisnyakötőde. Kézimunka előnyomások. Kossuth Lajos-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasúti vendéglős.

SKALÁK MIHÁLY vendéglős, Árpád-ucca

SÖVÉNY JÁNOS épület- és butorasztalos. Árpád-ucca 286.

SZELE KÁLMÁN benzin motor- és cséplőgéptulajdonos. Temető-ucca.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és címfestő. A plébánia templom mellett.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállalkozó. Árpád-ucca 145sz.

TÓTH GYULA férfi szabó. Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán- és üvegáru nagykereskedése.

ZSCHIESCHE JÓZSEF gőzmalomtulajdonos Gabonacsere.

2876/ik 906

Árverési hirdetés kivonat

A sümegi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy sümegi takarékpénztár végrehajtónak Borsos László János végrehajtást szenvedő elleni 400 K tőke s jár iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő csáfordi 470. sz. tjkvben f 1565. hrsz. a. pince, szőlő az alsóhegyen Borsos László János tulajdonát felvevő egész ingatlanra az 1072 K-ban ezennel megállapított kikiáltási árban az 1906. évi november hó 8-ik napján délelőtt 10 órakor Csáford községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10 o/o-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333 számú kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. Sümegen, 1906. évi augusztus hó 14-ik napján.

Saághy, kir. aljbíró.

2667 tk. 1906.

Arverési hirdetés kivonat.

A sümegi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Szabó Ferencné végrehajtást szenvedő elleni 484 K tőke s jár iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő szentgrótpolgárvárosi 547. sz. tjkvben, azelőtt Szabó Ferencné Biró Rozália, jelenleg Szabó Aranka, Mihály, Borbála, Elek és Ferdinánd nevében irt, a f 1391. hrsz. kaszáló a Huszonyán ingatlanra 123 K 20 f, f 1398. hrsz. szőlő a Huszonyán ingatlanra 440 K, f 1401 hrsz. kaszáló a Huszonyán ingatlanra 291 K 50 f, f 1402. hrsz. szántó a Huszonyán ingatlanra 291 K 50 f-ben ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1906. évi szeptember hó 6. napján délelőtt 10 órakor Szent

grótpolgárváros községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10 o/o-át vagyis 10 K 50 fillért, 27 K 20 fillért, 15 K 50 fillért, 5 K 80 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelt 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-a. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A sümegi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Sümegen, 1906. évi július hó 23. napján.

Saághy kir. aljbíró.

Gyomorbetegeknek!

Mindazoknak, kik meghűlés vagy a gyomor túlterhelése által, valamint hiányos, nehezen emészthető, forró vagy hideg ételek élvezete, vagy kicsapongó életmód által gyomorbetegséget kaptak, ugymint:

gyomorkatarrhus, gyomorgörcs, gyomorfájás, nehéz emésztés, vagy elnyálkásodás, egy jó házi szert ajánlunk, melynek kitérő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a szer a **Hubert Ullrich-féle növénybor.**

Ez a növénybor kitérő, gyögyerővel bíró növényekből és jó borból van készítve, erősíti és feléleszti az ember emésztőszervezetét. A növénybor eloszlatja az emésztési zavarokat és kitérőn hat a vér újképződésére.

A növénybor idejekorán való használata a gyomorfájdalmakat legtöbbször már csirájában elfojtja. Azért ne marassa el senki az idejekorán használni. Tünetek, ugymint: **fejfájás, büfögés, gyomorégés, gyomorfájdalom, hánnyás, melyek elévült gyomorbetegségeknek mind hevesebben lépnek fel, néháyszori ivás után eltűnnek.**

Székszorulás és ennek kellemetlen következményei, mint **elfogódás, bélgörcs, szívdobogás, álmatlanság,** valamint vérszorulás a májban, lépben és vesében általánosan a növénybor által gyakran gyorsan eloszlatnak. A növénybor megszünteti a nehéz emésztést és könnyű székelés által eltávolítja az alkalmatlan anyagokat a gyomorból és a belekből.

Szikar, halvány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés legtöbbször a rossz emésztés, hiányos vérképződés és a máj beteg állapotának következményei. **Étvágytalanságban, ideges lehangoltság, rossz kedély, hangulat, gyakori fejfájás és álmatlanságban** nyilvánvalóan gyakran ilyen személyek. A növénybor az elgyöngült életerőnek új lüktetést ad. A növénybor fokozza az étvágyat, előmozdítja az emésztést és táplálást, gerjeszti az anyagcserét, gyorsítja a vérképződést, csillapítja a felizgatóit idegeket és új **életkedvet** ad. Számos elismerés és hála nyilatkozat bizonyítja ezt.

A növénybor kapható 3 és 4 koronás üvegekben a sümegi, veszprémi, tapolcai, dombóvári, nagykanizsai, zalaegerszegi, pépai, székesfehérvári gyógyszerárakban, valamint Magyarország és Ausztria minden nagyobb és kisebb helyiségeinek gyógyszerárakban. — A sümegi gyógyszerár és székellud 3 és több üveg növénybort eredeti áron Magyarország és Ausztria minden helységébe.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Korjunk kifejezetten **HUBERT ULLRICH-féle** növénybort!

Növényborom nem titkos szer. Alkatrészei: Malagabor 450,0, borkő 100,0, glicerin 100,0, vörösbőr 240,0, eperszáft 150,0, cseresznyeszáft 320,0, manna 30,0, árniz, helenagyökér, amerikai erősgyökér, édesgyökér, kalmuszgyökér aa 10,0. Ezen alkatrészek keverendők!

a bőrre való rendkívül előnyös hatásánál fogva egészségi és kozmetikai szempontból felülmulthatatlan. A **Brazay sósorszesz** e szappanban is megőrzi az egész bőrfelületre általánosan ismert hatását.

Brazay-háziszappan

és

Brazay Anna Mária szappan

kevesebb dörzsöléssel jóval hamarabb tisztítják a kimosandó ruhaneműt, mint bármely más szappan.

Porcellán
edények, servi-
cek üvegáruk,
minden kivitelben a
legolcsóbban
Würzburger Jakabnál
Sümegegen kaphatók.